

**MANDEN MED DEN INDRE BLÅ HIMMEL
LYST, NYDELSE OG MENING ER DRIVKRÆF-
TERNE, NÅR VI SKAL LÆRE NYT. SÅDAN LYDER
HANS HENRIK KNOOPS BUDSKAB – OG SÅDAN
LEVER HAN SIT EGET LIV.**

* ”Kan du ikke sende mig spørgsmålene, så svarer jeg på dem, når jeg har en pause?”

Hans Henrik Knoop, lektor på DPU – bedst kendt som flowets og den positive psykologis mand - er travl. Lige nu som forskningsleder på Universe Research Lab, der skaber og formidler viden om læring og kreativitet. Men selvfølgelig er der tid til at medvirke i en artikel, siger manden, for hvem formidling står som en vigtig del af en forskers virke.

Og noget af det, Hans Henrik Knoop gerne vil formidle – både, når han medvirker i tv-programmer, underviser eller holder foredrag - er, hvordan man kan arbejde involveret og fokuseret med selv de største problemer og udfordringer, uden at miste lysten. Med andre ord, hvordan man kan arbejde i flow. En tilstand, som Hans Henrik Knoop selv oplever det meste af sin vågne tid:

”Når jeg arbejder, glemmer jeg ofte tid og sted. Jeg er på min egen lille måde i et kreativt *mode* fra morgen til aften. Faktisk er det kun spisning og søvn, der er rutine for mig. Selvfølgelig støder jeg ligesom alle andre på trivielle spørgsmål og opgaver, men jeg ved efterhånden, hvordan jeg skal angribe dem, så jeg ikke oplever, at jeg spilder tiden.”

Blå himmel over Flensborg Fjord

Hans Henrik Knoop er vokset op i Kollund ved Flensborg Fjord. Her var der udsigt til blå himmel mange kilometer ud i horisonten. I huset var han omgivet af familien, der bestod af tre søstre, forældrene samt bedsteforældrene. Faren var entreprenør og lokalpolitiker, og moren gik hjemme eller arbejdede som lærervikar.

”Rammerne i og omkring mit barndomshjem betød, at jeg som barn og ung følte mig fri og hjemme på en og samme tid. For at sige det lidt poetisk er det den indre blå himmel, jeg har taget med mig gennem mit liv.”

I 1985 blev Knoop uddannet folkeskolelærer. Det var der ingen af hans barndoms skolelærere, der havde spået. Og for ham selv var det også mest et valg af en generalistuddannelse, man altid kunne bygge videre på. Og sådan blev det. To dage efter, han var startet på sit første job som lærervikar, meldte trangen til at læse videre sig.

Som cand.pæd. psyk. og skolepsykolog blev det hurtigt den positive psykologi, der appellerede mest til ham.

”Positiv psykologi er et vigtigt supplement til den problem- og behandlingsorienterede psykologi, der siden Anden Verdenskrig har omsat cirka 90 procent af forsknings- og udviklingsressourcerne. Psykologisk videnskab handler selvfølgelig lige så meget om, hvad der fungerer for mennesker, som hvad der går galt, og derfor har man

de seneste ti år forsøgt at rette op på denne skævhed via en global indsats for at fremme positiv psykologi,” siger Hans Henrik Knoop og uddyber:

”Positiv psykologi er for alle, som kan sige ja til lidt flere positive emotioner, lidt mere engagement, lidt mere mening og lidt bedre sociale relationer i hverdagen. Og så er det psykologi, som både omfatter revolutionerende grundforskning og meget perspektivrig praktisk anvendelse. Den positive psykologi er for psykologien, hvad sundhedsfremme er for lægevidenskaben.”

Som pædagogisk forsker er Knoops blik rettet mod læring og undervisning. Og her står det at gide helt centralt, forklarer han. Det er lysten, der skal drive læringen, uanset hvor hårde odds man er oppe imod – og uanset hvor meget disciplin der kræves af en:

”Vores krop og psyke er rettet mod nydelsesfuld og meningsfuld handling. Som mennesker vil vi gerne finde løsninger, som styrker vores evne til at begå os i verden. Det betyder, at arbejder man med en opgave i skolen eller på arbejdet, som man opfatter som meningsfuld, så skaber det nydelse, og man arbejder effektivt. Lysten driver os, indtil vi er tilfredse med løsningen. Det er det, der kendetegner flow – og det er den lyst, vi skal arbejde på at styrke pædagogisk.”

Folk skal vide, hvad der foregår

Siden 1996 har Hans Henrik Knoop deltaget i GoodWork Project - et forskningsprojekt, der er forankret på universiteterne Howard, Stanford og Claremont. Han betegner det som det projekt, der har haft størst betydning for hans karriere. Det gav mulighed for at samarbejde med nogle af verdens mest indflydelsesrige psykologer - bl.a. Howard Gardner og Mihaly Csikszentmihalyi.

”Det har givet mig indsigt i mange aspekter af samfundet – og den tænkning, der præger vores måde at leve på. Samtidig har jeg taget de tre definitioner af godt arbejde, som vi formulerede i projektet, med mig. Nemlig: Arbejde som er godt for samfundet som helhed, arbejde som lever op til faglige standarder og arbejde, som er godt, fordi man oplever engagement og gode sociale relationer.”

Knoop finder inspiration hos kolleger og i universitetsmiljøet, men han er ikke forskertypen, der fortaber sig i bøgerne uden blik for verdenen omkring sig. Det er i praksis, hvor pædagogikken står sin prøve, han henter empirien til sin forskning. For ham er pædagogisk forskning uden tilknytning til praksis en ringe forskning.

”Mangler den empiriske kontrol risikerer man intellektuel indavl. Man gror simpelthen fast i selvbekræftende paradigmer.”

” VORES KROP OG PSYKE ER RETTET MOD NYDELSESFULD OG MENINGSFULD HANDLING. SOM MENNESKER VIL VI GERNE FINDE LØSNINGER, SOM STYRKER VORES EVNE TIL AT BEGÅ OS I VERDEN.

Den gensidige indflydelse mellem teori og praksis er også årsagen til, at man ofte støder på Hans Henrik Knoops navn i medierne. Mange danskere – også langt fra universitetsverdenen – kender ham fra tv-programmer som Plan B og SKOLEN. Programmer, der har været skældt ud for ikke at være tilstrækkeligt videnskabelige – en kritik Knopp selv kalder forfejlet, fordi programmerne var udtryk for vidensbaseret udvikling og ikke forskning.

Hans Henrik Knoop er dog helt med på, at der er masser af risici forbundet med at formidle forskning på tv. Men det er endnu mere risikabelt at lade være:

”Hvis vi skal fungere demokratisk er det vigtigt, at folk ved, hvad der foregår. Tv er på godt og ondt et indflydelsesrigt medium. Det kommer vi ikke uden om. Programmer som Plan B og SKOLEN har tydeliggjort, at der er muligheder for at handle effektivt og kvalificeret som lærere og pædagoger, hvis arbejdsvilkårene er i orden. Og at pædagogisk succes betyder en verden til forskel for børn og unge. Det er vigtig viden at få formidlet.”

HANS HENRIK KNOOP

Hans Henrik Knoop er lektor i pædagogisk psykologi på DPU, Aarhus Universitet og forskningsdirektør i Universe Research Lab www.universereseachlab.dk. Lige nu arbejder han blandt andet på en europæisk konference om positiv psykologi, der afholdes i København den 23.-26. juni 2010. www.ecpp2010 og som forskningsleder på projektet God skole www.godskole.dk

www.dpu.dk/om/knoop